

VISEGRAD JOURNAL

ON HUMAN RIGHTS

Nº 3, 2021

Editorial board

Slovak Republic

Prof. JUDr. Jan Svák, DrSc.
Doc. JUDr. Julius Kovach, CSc.
JUDr. Ivan Ikrényi, PhD., F.I.I.
JUDr. Denisa Soukenikova, PhD.
JUDr. Ivan Roháč, LL.M., MBA, PhD.
JUDr. Martina Reřichová, PhD.
Prof. JUDr. Stanislav Mráz, CSc.
Prof. JUDr. Pavel Hollander, DrSc.
Prof. PhDr. JUDr. Milos Vecera, CSc.
Prof. JUDr. Jan Hurdik, DrSc.
JUDr. Alexandra Sestrienková
JUDr. Lukáš Cisko, Ph.D.
JUDr. Ivana Shoshková, PhD.
JUDr. Jozef Beňo, PhD.

Czech Republic

JUDr. Petr Poledník
Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.
JUDr. Zdenka Papoušková, Ph.D.
Doc. JUDr. Blanka Vítová, LL.M., Ph.D.
Doc. et doc. JUDr. Naděžda Shishková, Ph.D.
Prof. JUDr. Michal Skrejek, DrSc.
Prof. JUDr. Jan Hurdik, DrSc.

Ukraine

Prof. JUDr. Yaroslav Lazur, DrSc.
Prof. JUDr. Dmytry Byelov, DrSc.
Prof. JUDr. Yuriy Bysaha, DrSc.
JUDr. Myroslava Hromovchuk, CSc.
Prof. JUDr. Oleksandr Roháč, DrSc.
Prof. JUDr. Viktor Zaborovskyy, DrSc.
Prof. JUDr. Ludmila Deshko, DrSc.

Romania

Assoc.prof. Daniel Berlinger, PhD.
Lect.univ.dr. Ioan Liviu Taut.
Prof. JUDr. Ivan Horka, PhD.

Poland

Prof. JUDr. Piotr Stanisław
Ph.D. Katarzyna Szwed

Ph.D. Marta Kolodziejczyk
Ph.D. Justyna Ciechanowska
Dr. Jarosław Storzynski
Dr. Grzegorz Maroń
Prof. dr hab. Janusz Niechporuk

Russian Federation

Prof. JUDr. Oleksandr Sevrakov, DrSc.
JUDr. Helena Shekk, PhD.

Moldova

Prof. JUDr. Valeriu Bujor
Prof. JUDr. Valeriu Čerba

Macedonia

Assoc. prof Zoran Filipovski, PhD.

Croatia

Prof. JUDr. Budislav Vukas jr., DrSc.

Hungary

Dr. Tímea Barzó
Dr. Varga Norbert
Dr. habil Csilla Csak, PhD
Dr. Erika Varadi-Csema, PhD, LL.M

Kazakhstan

Prof. JUDr. Kazbek Ukanov, DrSc.

Litva

Prof. JUDr. Arvid Struzhunas, DrSc.

Latvia

Doc. JUDr. Janis Grasis

Austria

Prof. JUDr. Bernd Wieser, DrSc.

Estonia

Prof. Tanel Kerikmäe
Dr Archil Chochia
LLM Madis Ernits

www.vjhr-journal.sk

Registered number: EV 5051/14

Publisher:

PANEURÓPSKA
VYSOKÁ ŠKOLA

Pan-European University
Faculty of Law Tomášikova,
10 Bratislava

Uzhhorod National
University
Faculty of Law
Kapitul'na, 26 Uzhhorod

Public organization
„LEX PRO OMNES”
Mierová, 2529 Humenné

Public organization
„Association of International
Educational and Scientific
Cooperation”
Kapitul'na, 26 Uzhhorod

Contents

Form of a will: comparative aspect.....	9
<i>Форма заповіту: порівняльно-правовий аспект</i>	
<i>Babiuk Petro</i>	
About legal definition of the professional development of personnel in the new labor code of Ukraine	15
<i>Про легальне визначення професійного розвитку працівників у новому трудовому кодексі України</i>	
<i>Baloh Kateryna</i>	
Features of the subject of the crime in the case of illegal possession of vehicles	19
<i>Особливості предмета злочину при незаконному заволодінні транспортними засобами</i>	
<i>Bernaz Pavlo, Rakovich Maxim</i>	
Linguistic examination of bills as object of constitutional law explore	23
<i>Лінгвістична експертиза законопроектів</i>	
<i>як об'єкт конституційно-правового дослідження</i>	
<i>Buhaiko Yuliia</i>	
Modern doctrine of constitutionalism and classification of human and civil rights and freedoms: some aspects	36
<i>Byelov Dmytry, Hromovchuk Myroslava, Berlinger Daniel</i>	
Conditions for awarding retirement pensions to mothers of persons with disabilities since childhood	40
<i>Умови призначення пенсії за віком</i>	
<i>матерям осіб з інвалідністю з дитинства</i>	
<i>Chanysheva Galiya, Tarasenko Viktoriya</i>	
Foreign experience of props use during interrogation of juveniles in criminal proceedings	45
<i>Зарубіжний досвід використання допоміжних засобів під час допиту неповнолітніх, у кримінальному провадженні</i>	
<i>Chervinko Mariana</i>	
Forensic characterization of property acquisition through abuse of office in the field of state social programs	52
<i>Криміналістична характеристика заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем у сфері виконання державних соціальних програм</i>	
<i>Chuiko Yevhen</i>	
Phases of development and formation of legal regulation of rest periods in Ukraine	57
<i>Етапи становлення та розвитку</i>	
<i>правового регулювання часу відпочинку в Україні</i>	
<i>Dmytrenko Diana</i>	
Certain aspects of pre-trial investigation of deliberate evasion of taxes, fees (mandatory payments)	63
<i>Окремі аспекти досудового розслідування умисного ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)</i>	
<i>Dragan Olena, Zaitov Vitaliy</i>	

Features of the subject of the crime in the case of illegal possession of vehicles

Особливості предмета злочину при незаконному заволодінні транспортними засобами

Bernaz Pavlo, Rakovich Maxim

Keywords:

the subject of the crime, forensic characteristics, pre-trial investigation, vehicle, illegal seizure

Ключові слова:

предмет злочину, криміналістична характеристика, досудове розслідування, транспортний засіб, незаконне заволодіння.

Виклад основного матеріалу. Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст. 289 Кримінального кодексу України – надалі КК України), є досить специфічним злочином, під яким розуміються вчинене умисно, з будь-якою метою протиправне вилучення будь-яким способом транспортного засобу у власника чи користувача всупереч їх волі¹. Для проведення ефективного розслідування таких злочинів великого значення набуває використання положень їх криміналістичної характеристики, тісно пов'язаної з обставинами, що підлягають доказуванню. Тому цілком можна погодитися з тим, що криміналістичний аспект характеристики злочинів підпорядкований завданню доказування у кримінальному провадженні, а структура криміналістичної характеристики має будуватися на підставі системи обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні (ст. 91 КПК України)².

На відміну від багатьох інших кримінальних правопорушень в криміналістичній характеристиці незаконних заволодінь транспортними засобами одним із ключових елементів є предмет злочинного посягання. Це обумовлено тим, що під час досудового розслідування потрібно встановити, що предмет незаконного заволодіння має ознаки транспортного засобу. Визначення таких ознак і складає мету даної статті.

Перш за все потрібно зазначити, що при розслідуванні незаконних заволодінь транспортними засобами увага слідчого повинна бути зосереджена на визначенні ознак транспортного засобу, що є підставою для кваліфікації кримінального правопорушення за ст. 289 КК України. Видається, що це є одним із першочергових завдань після відкриття кримінального провадження. Саме від визначення, що є предметом цих злочинів, якими ознаками він володіє залежить і встановлення обставин вчинення кримінального правопорушення, і встановлення відповідних джерел доказів. Тому визначення особливостей предмета злочину є одним із ключових завдань розслідування, що обумовлює необхідність їх розгляду як елемента криміналістичної характеристики злочинів даної категорії.

Перш за все потрібно відзначити, що незаконне заволодіння транспортним засобом є особливим видом злочину проти власності, яке законодавець розмістив у розділі XI КК України «Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту». Очевидно, що підставою для цього став такий об'єкт власності, як транспортний засіб, якому було надано особливий правовий статус у зв'язку з його підвищеною небезпекою. Відтак, і покарання за незаконне заволодіння транспортним засобом, як правило, є більш суворим в порівнянні із злочинами проти власності. Так, ч. 1 ст. 289 «Незаконне заволодіння транспортним засобом» КК України передбачає покарання у вигляді обмеження волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк, а ч. 1 ст. 185 «Крадіжка» КК України передбачає дещо м'якше покарання - штраф від однієї тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від вісімдесяти до двохсот сорока годин, або виправні роботи на строк до двох років, або арешт на строк до шести місяців, або обмеження волі на строк до п'яти років. Такий підхід до покарання законодавець використав і за вчинення кваліфікованих вказаних кримінальних правопорушень. У зв'язку з цим типовою є ситуація, коли під час досудового розслідування і судового розгляду справи сторона захисту намагається довести необхідність перекваліфікації кримінального правопорушення, наприклад, з ч. 2 ст. 289 КК України на ч. 2 ст. 185 КК України. При цьому можуть використовуватися певні прогалини і неточності, допущені в процесуальних документах органом досудового розслідування, щодо визнання

¹ Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 25.06.2021).

² Христов О.Л. Протидія незаконним заволодінням транспортними засобами: криміналістичний аспект: монографія. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. С. 25.

певного матеріального об'єкту, що став предметом посягання, транспортним засобом¹. Дана обставина вимагає ретельного дослідження ознак транспортного засобу.

Аналіз чинного кримінального законодавства і практики його застосування дозволяє дійти висновку, що транспортний засіб, як предмет посягання, володіє низкою специфічних ознак. Відповідно до примітки до ст. 286 КК України під транспортним засобом розуміються всі види автомобілів, трактори та інші самохідні машини, трамваї і тролейбуси, а також мотоцикли та інші механічні транспортні засоби. Але слідчо-судова практика свідчить про існування істотних проблем у визначенні того, чи є певний транспортний засіб предметом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 289 КК України. Зокрема, це стосується мопедів (скутерів, моторолерів), які останнього часу набувають популярності у викрадачів, і стосовно яких слідчо-судова практика є неоднозначною.

У зв'язку з цим видається необхідним спочатку звернутися до п. 2 Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті» від 23.12.2005 № 14,² де було відзначено, що при розгляді кримінальних та адміністративних справ зазначених категорій суди мають ураховувати положення правових норм, у яких визначено поняття «транспортні засоби», зокрема, примітки до ст. 286 КК, ч. 7 ст. 121 КпАП, п. 1.10 Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. N 1306 (далі - Правилах дорожнього руху).

Ключовим тут є поняття «механічні транспортні засоби» (примітка до ст. 286 КК України), зміст якого розкривається в п. 1.10 Правил дорожнього руху³. Відповідно до вказаної норми механічний транспортний засіб - це транспортний засіб, що приводиться в рух за допомогою двигуна. Цей термін поширюється на трактори, самохідні машини і механізми, а також тролейбуси та транспортні засоби з електродвигуном потужністю понад 3 кВт. Окрім того надається визначення таким видам механічних транспортних засобів як «мопед» і «мотоцикл». Мопед - це двоколісний транспортний засіб, що має двигун з робочим об'ємом до 50 куб. см або електродвигун потужністю до 4 кВт. Мотоцикл - це двоколісний механічний транспортний засіб з боковим причепом або без нього, що має двигун з робочим об'ємом 50 куб. см і більше. До мотоциклів прирівнюються моторолери, мотоколяски, триколісні та інші механічні транспортні засоби, дозволена максимальна маса яких не перевищує 400 кг.

Таким чином різноманітні мопеди, моторолери, скутери (двигун внутрішнього згоряння з робочим об'ємом до 50 куб. см або електродвигун потужністю до 4 кВт) входять до предмету незаконного заволодіння транспортними засобами. При цьому не має значення, в якому стані знаходиться даний транспортний засіб - справному чи несправному. Так, колегія суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду України (ККС ВСУ) задовольнила касаційну скаргу прокурора на вирок місцевого та ухвалу апеляційного судів. Відповідно до вироку були засуджені дві особи: одна - за ч. 2 ст. 185 КК України (крадіжка) і за ч. 2 ст. 190 КК України (шахрайство), друга особа - за ч. 2 ст. 185 КК України. Органом досудового розслідування двоє чоловіків обвинувачувались у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 289 КК України (незаконне заволодіння транспортним засобом), а саме в тому, що вони за попередньою змовою групою осіб незаконно заволоділи моторолером. Суд першої інстанції перекваліфікував дії вказаних осіб з ч. 2 ст. 289 на ч. 2 ст. 185 КК України, зазначивши, що стороною обвинувачення не проведено будь-яких експертиз, які б об'єктивно давали можливість визнати моторолер транспортним засобом, а також те, що на ньому не було окремих вузлів та агрегатів, щоби можна було використовувати його як транспортний засіб. Було підкреслено, що обвинувачені мали умисел не на заволодіння транспортним засобом, а на таємне викрадення запасних частин.

У касаційній скарзі прокурор зауважив, що суд безпідставно перекваліфікував дії осіб з ч. 2 ст. 289 на ч. 2 ст. 185 КК України. ККС ВСУ задовольнив касаційну скаргу прокурора і зазначив, що посилання суду на те, що моторолер не може бути визнано транспортним засобом за браком певних агрегатів, за допомогою яких можливе його використання, є безпідставними, оскільки тимчасова несправність або відсутність певних деталей на транспортному засобі свідчить лише про його технічний стан⁴.

Останнього часу в містах України популярним засобом пересування стали електросамокати (а також моноколеса, гіроскутери), які все частіше і частіше стали фігурувати в протоколах патрульної поліції про дорож-

¹ Галич Павло. Крадіжка чи угон? Проблеми кваліфікації злочинів, пов'язаних із незаконним заволодінням мопедів. URL: https://zib.com.ua/ua/print/122073problemi_kvalifikacii_zlochiviv_povyazanih_iz_nezakonnim_zav.html

² Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті: Постанова Пленуму Верховного Суду України «» від 23.12.2005 № 14 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Верховного Суду N 18 від 19.12.2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-05#Text> (дата звернення 25.06.2021).

³ Правила дорожнього руху України. URL: <https://roadrules.com.ua/pdr-ukraini/pdr/zmist-pdr/zmist.html> (дата звернення 25.06.2021).

⁴ Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду України щодо кваліфікації незаконного заволодіння несправним моторолером (рішення у справі № 702/1295/15-к, провадження № 51-5946км18). URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83749710> (дата звернення 25.06.2021).

ньо-транспортні пригоди (у тому числі із значними тілесними ушкодженнями у потерпілих). Але у Правилах дорожнього руху України відсутня вказівка на такого роду засіб пересування і відповідного учасника дорожнього руху. У зв'язку з цим виникло питання, чи є електросамокат (чи інший електричний засіб пересування) транспортним засобом, а його водій – суб'єктом адміністративного чи кримінального порушення правил дорожнього руху. На це питання дають відповідь положення вищерозглянутих нормативно-правових актів – електросамокат не є транспортним засобом, оскільки потужність його двигуна не перевищує 3 кВт. На даний момент шлях вирішення проблеми щодо визначення правового статусу електросамоката бачиться у віднесенні його до тієї ж категорії засобів пересування людей, що і велосипеди. Відповідно, незаконне заволодіння електросамокатом в залежності від обставин такого заволодіння повинно кваліфікуватися як крадіжка (ст. 185 КК України), грабіж (ст. 186 КК України) або розбій (ст. 187 КК України). Але при оснащенні вказаних засобів пересування електродвигунами, потужність яких буде перевищувати 3 кВт, ці засоби пересування логічно буде віднести до класу механічних транспортних засобів, як предмета аналізованого злочину.

Окрім кримінально-правового аспекту, який є важливим для кваліфікації діяння, як кримінального правопорушення⁵, транспортний засіб має й криміналістичний аспект, який полягає у наявності закономірних зв'язків між його характеристиками та особливостями соціально-психологічного портрету злочинця. Ці зв'язки дозволяють слідчому визначити соціальні групи, серед яких потрібно шукати зловмисника, а також його поведінку після незаконного заволодіння транспортним засобом (продаж транспортного засобу, користування ним, розборка на запасні частини). Зокрема, йдеться про такі характеристики транспортного засобу, як його вид (вантажний чи легковий автомобіль, трактор, трамвай, тролейбус, мотоцикл, мопед тощо), його клас і вартість, наявність на транспортному засобі засобів захисту від несанкціонованого доступу та їх характеристика та інш. Наявність таких даних щодо транспортного засобу дозволяє на момент відкриття кримінального провадження попередньо висунути припущення щодо віку правопорушника, наявності у нього досвіду щодо оволодіння транспортним засобом (в т.ч. злочинного), кількості злочинців та рівня їх кваліфікації (наприклад, при використанні ними спеціального обладнання для проникнення в транспортний засіб) тощо.

У зв'язку з тією роллю, яку відіграють характеристики транспортного засобу в організації досудового розслідування, доцільним є виділення окремих вартісних (цінових) категорій транспортних засобів в залежності від їх вартості (ціни). Тут потрібно брати до уваги ціну нового транспортного засобу з урахуванням ступеню його амортизації за час його експлуатації. Відправними можуть бути обрані поняття, що використані законодавцем для визначення розміру заподіяної шкоди (примітки до статей 145, 289 КК України):

- 1) транспортні засоби незначної цінової категорії, вартість яких не досягає ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (мопеди, моторолери, скутери, мотоцикли, а також моделі автомобілів, які значний час знаходилися в експлуатації і втратили значну частину своєї початкової вартості);
- 2) транспортні засоби значної цінової категорії, вартість яких коливається в межах від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (нові скутери і мотоцикли, а також моделі автомобілів, які втратили певну частину своєї початкової вартості);
- 3) транспортні засоби великої цінової категорії, вартість яких складає суму понад двісті п'ятдесят і сягає шестисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (нові мотоцикли і «бюджетні» автомобілі, а також більш дорогі автомобілі, які були в експлуатації певний час і втратили частину своєї початкової вартості);
- 4) транспортні засоби особливо великої цінової категорії, вартість яких складає суму, яка в шістсот і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян на момент незаконного заволодіння транспортним засобом (нові автомобілі, в т.ч. автомобілі класу «Люкс», які певний час були в експлуатації)⁶.

У зв'язку з наведеною класифікацією транспортних засобів потрібно відзначити, що злочинців приваблює не тільки цінова категорія, але й його доступність та попит на ринку. На думку страховиків України, ймовірність викрадення автомобіля залежить від наступних факторів: наявність сигналізації, засобів запобігання викраденню; популярність машини і наявність потреби в її запчастинах; вік автомобіля; наявність системи блокування рульового колеса.⁷ Як цілком обґрунтовано відзначає О.О. Дудоров, визначення розміру заподіяної шкоди повинно здійснюватися з урахуванням ринкової вартості транспортного засобу⁸.

Підсумовуючи розгляд поняття транспортного засобу як предмета кримінального правопорушення, передбаченого ст. 289 КК України, підкреслимо, що таким визнається будь-який засіб пересування, **який** приводиться в рух за допомогою двигуна внутрішнього згоряння (незалежно від його об'єму) або електричного двигуна потужністю понад 3 кВт, і незалежно від технічного стану, його справності чи несправності. Для кримінально-правової кваліфікації має значення вартість транспортного засобу, яка визначається на момент вчинення кримінального правопорушення з урахуванням його амортизації, що вимагає безумовного призна-

⁵ Мисливий В.А. Транспортний засіб як предмет злочинів проти безпеки дорожнього руху й експлуатації транспорту. Право і суспільство. 2018. № 5. С. 188–194. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/5_2018/part_1/35.pdf

⁶ Вісник державної фіскальної служби України, №8Д, 2019. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/issue?year=2019/>

⁷ Ресурс «УкрСтрахування». URL: <http://autoconsulting.ua/article.php?sid=42226>

⁸ Дудоров О.О. Незаконне заволодіння транспортним засобом: проблеми кваліфікації та вдосконалення кримінального закону // Юридичний науковий електронний журнал, №2/2020, с. 307-315. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2020/82.pdf

чення товарознавчої експертизи під час досудового розслідування. Для організації успішного розслідування важливою є інформація щодо характеристик транспортного засобу, які потрібно прагнути одержати зразу ж після надходження в орган досудового розслідування повідомлення про незаконне заволодіння ним.

Анотація.

У статті аналізуються проблемні питання стосовно визначення транспортного засобу, як предмета злочину, передбаченого ст. 289 КК України. Автором робиться висновок, що транспортним засобом в даному сенсі визнається будь-який засіб пересування, який приводиться в рух за допомогою двигуна внутрішнього згоряння (незалежно від його об'єму) або електричного двигуна потужністю понад 3 кВт. Це не залежить від технічного стану засобу, його справності чи несправності. Для кримінально-правової кваліфікації має значення вартість транспортного засобу, яка визначається на момент вчинення кримінального правопорушення з урахуванням його амортизації. Для цього потрібне призначення товарознавчої експертизи під час досудового розслідування. Для організації успішного розслідування важливою є інформація щодо характеристик транспортного засобу, які потрібно прагнути одержати зразу ж після надходження в орган досудового розслідування повідомлення про незаконне заволодіння ним.

Summary.

The article analyzes the problematic issues regarding the definition of a vehicle as a subject of a crime under Art. 289 of the Criminal Code of Ukraine. The author concludes that a vehicle in this sense is any vehicle that is driven by an internal combustion engine (regardless of its volume) or an electric motor with a capacity of more than 3 kW. It does not depend on the technical condition of the tool, its serviceability or malfunction. For criminal law qualification, the value of the vehicle is important, which is determined at the time of the criminal offense, taking into account its depreciation. This requires the appointment of a commodity examination during the pre-trial investigation. In order to organize a successful investigation, it is important to provide information on the characteristics of the vehicle, which should be sought immediately after the pre-trial investigation body receives a report of illegal possession.

References:

1. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 25.06.2021).
2. Христов О.Л. Протидія незаконним заволодінням транспортними засобами: криміналістичний аспект: монографія. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 148 с.
3. Галич Павло. Крадіжка чи угон? Проблеми кваліфікації злочинів, пов'язаних із незаконним заволодінням мопедів. URL: https://zib.com.ua/ua/print/122073problemi_kvalifikacii_zlochiv_povyazanih_iz_nezakonnim_zav.html.
4. Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті: Постанова Пленуму Верховного Суду України «» від 23.12.2005 № 14 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Верховного Суду N 18 від 19.12.2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014700-05#Text> (дата звернення 25.06.2021).
5. Правила дорожнього руху України. URL: <https://roadrules.com.ua/pdr-ukraini/pdr/zmist-pdr/zmist.html> (дата звернення 25.06.2021).
6. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду України щодо кваліфікації незаконного заволодіння несправним моторолером (рішення у справі № 702/1295/15-к, провадження № 51-5946км18). URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83749710> (дата звернення 25.06.2021).
7. Мисливий В.А. Транспортний засіб як предмет злочинів проти безпеки дорожнього руху й експлуатації транспорту. Право і суспільство. 2018. № 5. С. 188–194. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/5_2018/part_1/35.pdf
8. Вісник державної фіскальної служби України. - №8Д. - 2019. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/issue?year=2019/>
9. Ресурс «УкрСтрахування». URL: <http://autoconsulting.ua/article.php?sid=42226>.
10. Дудоров О.О. Незаконне заволодіння транспортним засобом: проблеми кваліфікації та вдосконалення кримінального закону // Юридичний науковий електронний журнал, №2/2020, с. 307-315. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2020/82.pdf.

Bernaz Pavlo,

*Associate Professor of the Department of Criminal Process
Odesa State University of Internal Affairs, Odesa, Ukraine e-mail: bernazp@ukr.net*

Rakovich Maxim,

*graduate student of the Department of Criminal Procedure of Odessa
State University of Internal Affairs, Odessa*